

Vappu 2019

Hyvät Vapun juhlijat, hyvät toverit, aurinkoista työväen ja opiskelijoiden juhlapäivää

Olemme voittaneet vaalit, olemme suurin puolue Suomessa, Kaakkois-Suomen vaalipiirissä, Kymenlaaksossa ja Kotkassa, on siis aihetta juhlaan. Sanoimme että vaaleissa on kyse muutoksesta ja kansalaiset ovat tämän muutoksen puolesta äänestäneet. Nyt on aika laittaa eteenpäin ja käytäntöön asiat eriarvoisuuden vähentämiseksi ja tasa-arvon lisäämiseksi. Ihmisillä tulee olla toivo paremmasta ja luottamus että huomenna on paremmin kuin tänään.

Vappua on juhlittu Valpurin päivänä kunniaksi jo keskiajalta, mutta varsinaisen työn juhlapäivän 1.5 peruste on Yhdysvalloista, jossa alunperin päivä oli työsopimusten uusimiseen ja työpaikan vaihtoon. 1886 Yhdysvalloissa olleen laajan yleislakon, jossa vaadittiin kahdeksan tunnin työpäivää. Tämän jälkeen mellakoiden uhrien muistoksi alettiin Euroopassa myös juhlistaa toukokuun ensimmäistä päivää, jossa perusteena olivat myös työläisten elinolot. Suomessa Vapun teema oli vuosikymmenet ”kahdeksan tuntia työtä, kahdeksan tuntia virkistystä, kahdeksan tuntia lepoa”, joka ajankohtaista monen osalta myös tänään.

Tulevaisuus puolue sosialidemokraatit ovat tyskennelleet jo useamman vuoden tausta-ajatuksena YK kestävän kehityksen tavoitteet. Haluamme olla mukana vaikuttamassa ”kokoamme suurempana” maailmassa niin tasa-arvon lisäämisessä, ilmastonmuutoksen vähentämisessä kuin rauhan rakentamisessa. Olemme myös yrittäneet kaikessa työssä huomioida maailman megatrendit kaupungistumisen ja työn murroksen. Kaikessa

tavoitteiden asettelussa on mukaan pidemmän ajan eli 2030 ja lyhyemmän eli alkavan hallituskauden tavoitteita. Pitää nähdä pidemmälle, jotta tietää millaisilla askelilla sitä kohti on mahdollista edetä.

Maailma ei ole valmis yhdessä vaalikaudessa ja tiedämme että monet puolueen alkutaipaleella tehdyt tavoitteet veivät toteutuakseen kymmeniä vuosia ja vaikka maailma on nopeutunut, näin on pitkälti myös tänään. Sitäpaitsi jos nyt vähintäänkin olemme oppineet jotakin esim sote uudistuksesta eli yli vaalikausien menevät uudistukset täytyy tehdä parlamentaarisesti, jotta päätösten jälkeen myös toteutus etenee yhtenäisellä linjalla. Toisaalta on myös kunnioitettava asiantuntijoiden osaamista, eikä jyrättävä niitä vahvoilla ideologisilla linjauksilla. Onneksi nyt näyttää että kaikki puolueet ovat hyväksymässä tämän ajattelun.

Konkreettisesti tulevaisuus investoinnit, joita on tehtävä nopeastikin ovat perhevapaaudistus, verouudistus, satsaukset koulutukseen ja tutkimukseen tuotekehitykseen ja innovaatioihin. Suomi nousee vain osaamisella ja sen vuoksi on välttämätöntä kääntää leikkauslinja satsauksiksi tulevaisuuteen, joka mahdollistaa myös työllisyysasteen nousun.

Hyvät kuulijat

Isoja kansainvälisiä asioita, joihin Suomen kaikkien muiden maiden tavoin on vastattava ovat ilmastonmuutos ja turvallisuus. Nämä liittyvät myös pitkälti yhteen ja sillä jollei ilmastonmuutoksen mukanaan tuomaan haasteeseen pystytä vastaamaan, on taistelu vedestä, viljelykelpoisesta maasta, elintilasta aiheuttamassa lisää konflikteja, siirtolaisuutta ja epävarmuutta.

Maailmanlaajuisesti on huolestuttavaa myös sotilaallisen varustautumisen vahvistuminen voimakkaasti. Monet maat satsaavat yhä enemmän sotilaalliseen puolustukseen. Olemme siirtyneet varautumisesta

varustautumiseen. Suuntaa pitää saada muutettua ja tässä konkreettisia ovat esim ydinaseiden riisuntaan tähtäävät sopimukset.

Kansallisesti suurin turvallisuusuhka on syrjäytyminen eli jos osa kansalaisista kokee jäävänsä yhteiskunnan ulkopuolelle. On tärkeätä että kaikki Suomessa asuvat saavat tasa-arvoiset lähtökohdat koulutuksen osalta. Pohjoismainen hyvinvointivaltio malli on perustunut ja menestynyt laajan demokratiaan, jossa kaikkien osaamista arvostetaan. Tässä mallissa jota yhä hämmästellään eri puolilta maailmaa, on aina pidetty huolta heistä joiden omat voimat eivät riitä. Jotta pystymme vastaamaan tulevaisuuden hyvinvointivaltion toimivuudesta on koulutussatsausten lisäksi välttämätöntä toteuttaa sosiaaliturva ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus.

Olen ylpeä että Kymenlaaksossa päästiin sosiaali- ja teveydenhuollon uudistuksessa eteenpäin, vaikka valtakunnallinen yritys kaatui, perustamalla oma Kymsote. Näin on pystytty jo vastaamaan ”laajemmalla hartioilla” palveluiden tarpeen kasvuun. Haasteita on yhä ja siksi julkista kuntien kautta kulkevaa rahoitusta on välttämätöntä lisätä, jotta hoitajien määrä vanhusten hoivassa sekä viikon hoitotakuu voidaan toteuttaa. Ratkaisu ei ole enää miljardien eurojen yksityistäminen, niin että julkinen kantaa vastuun, vaan julkisen vastuulla oleva palveluiden järjestäminen, jossa kolmas sektori ja yritykset ovat tukena.

Alueemme on haasteissa yhä yli 10% työttömyysasteella, mutta monia hankkeita on vireillä. Näitä metsäteollisuuteen, matkailuun ja uudenlaisiin toimialoihin liittyviä hyviä suunnitelmia on tuettava kaikin keinoin, niin paikallisesti kuin laajemminkin. Vastapelurimme ei ole naapuri kunta tässä lähellä, vaan suurentuvan kaupunkiseudut. Olemme esittäneet pitkäaikaistyöttömien tilanteen ratkaisemiseksi Tampereen alueella hyvin toimineen kuntapohjaisen mallin käyttöönottoa.

Vapun juhlijat

Kun kyse on työväen juhlapäivästä ja työntekijöiden asemasta on hyvä muistuttaa että työntekijöiden yleissitovat työehtosopimukset ovat pohja, joiden päälle on hyvin mahdollista tehdä paikallista sopimista. Haluamme yhä pitää kiinni tarveharkinnasta, jotta aina ensin tarkistetaan, löytyykö alueelta työttömiä. Tunnistamme kyllä että on toimialoja, joille tarvitaan myös ulkomaisia erityisosaajia. Kiky on ollut surullinen tarina, jonka maksajina ovat olleet lomarahaleikkauksilla pienipalkkaiset julkisen sektorin naisvaltaiset alat. Tämä tie on kuljettu nyt loppuun. Samoin monessa yrityksessä palkaton työajan pidennys jäi kuolleeksi kirjaimeksi tai päätettiin keskeyttää ennen määräaika. Monissa hyöty on ollut kyseenalainen myös työviihtyvyyden heikentymisen vuoksi.

Eduskuntavaalit on nyt käyty ja vaikka hallitusohjelma neuvottelut eivät ole vielä edes alkaneet on aika keskittyä myös seuraaviin eli EU vaaleihin. Euroopan unioni on ollut upea rauhan väline Euroopassa. Toinen peruste on tietysti alueen kauppa ja talous, mutta nyt on aika nostaa yhä enemmän myös sosiaalinen ulottuvuus esille. Tarvitaan enemmän ihmisten Eurooppaa.

Tavoitteenamme on parantaa euroopan tasolla työntekijöiden oikeuksia, nuorison työllistymistä, opiskelijoiden ja työntekijöiden parempaa liikkuvuutta sekä parantaa turvallisuutta yhteistyön lisäämisellä turvallisuusviranomaisten kesken. Hyvänä esimerkkinä kaikkia Euroopassa matkustavia koskeva uudistus kaikkien maiden tasolla on rooming maksujen yhtenäistäminen, jolloin maasta toiseen siirryttäessä eivät puhelinlaskut voi heilahdella kuten aiemmin.

Vaikka Euroopan unionin asiat joskus tuntuvat hyvin kaukaisilta on esim kuntien asioista 60% sellaisia, joihin Euroopan tason päätöksillä on merkitystä, ovat ne sitten jätehuoltoa, rakentamista, tie- tai rautatie infraa, koulutusta tai yhteistä terveydenhuollon käyttöä.

Sosialdemokraateilla on täysi lista hyviä ehdokkaita ja jos haluamme parantaa Euroopan unionia eli FIX IT mielummin kuin rikkoa, kuten suurin osa suomalaisia, kannattaa valita arvopohjaltaan demokratiaa, ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja sopimisen kulttuuria kannattavia ehdokkaita. Tällä hetkellä Euroopan maissa on ollut äärioikeiston nousuja, mutta toisaalta viime päivien sosialistien voitto Espanjassa, demareiden voitto Suomessa ja aiemmin Ruotsissa sekä toivottavasti myös pian Tanskassa antaa toivoa inhimillisemmän Euroopan puolesta.

Lopuksi muutama sana hallitusneuvotteluihin

Valtionpäivien avajaisissa Presidentti muistutti lähtökohdasta että hallituksen yhdessä tehtyihin tavoitteisiin on sitouduttava, samoin myös siitä että viimeeksi koko kauden istunut hallitus on ollut Paavo Lipposen eli demareiden johtama hallitus -90 luvulla, olisiko jo aika saada vakautta ja pidemmän ajan tavoitteita eteenpäin.

Suomessa toisin kuin monissa muissa maissa on totuttu vuosikymmenten aikana koalitionhallitukseen, joten tältä osin emme ole uudessa tilanteessa. Puolueiden osalta tilanne on kuitenkin erilainen, kun aiemman kolmen suuren puolueen mallista on siirrytty ainakin viiden lähes yhtäsuuren maailmaan. Tämä sama puoluekentän pirstaloituminen on tapahtunut monissa maissa ja siksi on varmasti turha haikailla aikaan, jota ei enää ole.

Painetta hallituksen muodostamiseen tuo aikataulu EU puheenjohtajuuskauden alkamisesta. Luotan kuitenkin, että vastuulliset puolueet tunnistavat tämän kaikki ja toisaalta valmisteluja on tehty ennenkun hallitus päätti kaataa itsensä ja virkamiesten johdolla tehty yhä.

Kyse hallituksen muodostamisessa, kuin sen pysymisessä yhdessä ja tavoitteiden saavuttamisessa, on luottamuksesta. Tarvitaan yhtenäistä ajattelua ja kompromissien tekoa sekä neuvottelutaitoja, joissa kaikki ovat mukana ja päätöksiä tehdään aidosti yhdessä kaikkien kansalaisten parhaaksi.

Mauno Koivistolla on monia lausahduksia, mutta yhdestä pidän erityisesti, joka sopii myös tähän eli jos ei ole varmuutta niin ”Yleensä elämässä on viisasta luottaa siihen, että kaikki menee hyvin.”

Kaikille erittäin hauskaa vappua ja kesän odotusta